

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37107 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37107
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Легеза Дарья Георгіївна, Бронська Софія Олексіївна, Загірняк Денис Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.07.2020 р. – 17.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/37107-economics.pdf>

Програма візиту експертної групи http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8_%D0%95%D0%93_051_PhD_%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

В процесі проведення акредитаційної експертизи ОП 051 “Економіка” виявлено, що освітня-наукова діяльність має інноваційний характер, відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій і іншим нормативним документам, спроможна виконати їх вимоги та досягти програмних результатів навчання. ОП, що реалізується у КНУТШ, має інноваційний характер у контексті поєднання багаторічного досвіду трьох наукових шкіл економічного факультету. Квінтесенція вказаної ОП полягає у синергетичному ефекті взаємозв'язку наукових тем аспірантів, їх практичного досвіду, наукової проблеми кафедри та наукової школи керівника. Критерій 1 – має взірцевий характер. ОП надає унікальну можливість фокусування освітньої траєкторії на предметній сфері. Взірцевий характер має поєднання наукових здобутків трьох наукових шкіл в робочій групі і групі забезпечення ОП під одним дахом з метою отримання синергетичного ефекту. Критерій 2 - загалом відповідає визначеному критерію. ОП за сутністю та структурою має міждисциплінарний характер. Винятковий освітньо-науковий процес забезпечується за рахунок взаємодії п'яти кафедр економічного факультету. Критерій 3 - загалом відповідає визначеному критерію. Презентація дослідницької компоненти як складової вступного випробування дозволяє на етапі прийому на навчання оцінити загальний рівень підготовки вступника, його реальну мотивацію до навчання, здатність до проведення наукової діяльності, навички soft skills. Критерій 4 - має взірцевий характер. ОП залучає іноземних науковців до викладання окремих курсів, представників роботодавців до консультування викладачів та аспірантів; організації проведення наукових досліджень на базі підприємств, установ та організацій. Критерій 5 - має взірцевий характер. Наявність детальних схем формування оцінок в робочих програмах навчальних дисциплін, що унеможливорює необ'єктивність та непрозорість оцінювання. Рівень культури дотримання академічної доброчесності на всіх рівнях. Критерій 6 - має взірцевий характер. Практика наявності не менше ніж п'яти публікацій у Scopus чи WoS у всіх наукових керівників. Критерій 7 - має взірцевий характер. ЗВО демонструє взірцевий рівень матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, а також постійне вдосконалення в цьому контексті. Критерій 8 - загалом відповідає визначеному критерію. В академічній спільноті КНУТШ існує роками сформована культура якості. На ОП працює процедура моніторингу задоволеності слухачів. Критерій 9 - загалом відповідає визначеному критерію. Основні Положення та Накази КНУТШ повністю відображають прозорість організації освітнього процесу, а процедури та правила, що регулюють внутрішню діяльність факультету з реалізації ОП за спеціальністю 051 “Економіка” є доступними і зрозумілими. Критерій 10 - має взірцевий характер. Економічний факультет сформував, в межах ОП, критичну масу науковців, які забезпечують процес навчання здобувачів та має унікальну можливість створення разових рад за різними напрямками досліджень.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Ознаки інноваційності додає міждисциплінарність. Аспіранти мають можливість обирати освітні компоненти з різних напрямів та використовувати потужний науковий потенціал всіх факультетів. Постійна робота зі стейкхолдерами. Винятковий характер додає створена рада роботодавців центр кар'єри та працевлаштування і Alumni Club EF. 2. Високий рівень практичної підготовки та викладання англійською мовою за вибірковими дисциплінами. Вибіркова складова надає можливість здобувачу обрати компоненти, які відповідають обраній тематиці. Механізм запровадження індивідуальної траєкторії студентів може бути взятий як позитивна практика. 3. Наявність чітких та зрозумілих Правил прийому, прозорість критеріїв оцінювання вступних випробувань та нарахування додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Врахування особливостей ОП Правилами прийому. Забезпечення вільного доступу усіх зацікавлених осіб до внутрішніх нормативних документів. 4. Форми та методи навчання і викладання включають інноваційні технології, сучасні інтерактивні методи та сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і відповідають принципам академічної свободи. Винятковий характер має робота з інтернаціоналізації діяльності університету. 5. Наявність чітких, зрозумілих та доступних процедур проведення контрольних заходів. Впровадження KNU Education Online дозволяє забезпечити необхідною інформацією здобувачів, проводити автоматичну перевірку завдань та сформувати електронний журнал. Практика проведення публічних проміжних атестацій здобувачів на засіданнях вчених рад факультетів. 6. Наукові керівники мають стажування за кордоном та не менше ніж п'ять публікацій у Scopus чи WoS. Інноваційний досвід EF має запрошення до викладання зарубіжних фахівців із країн Європейського союзу, представників державних органів управління. Викладачі залучених кафедр апробують разом з аспірантами власні тренінги та курси. 7. Наявний постійний зв'язок між здобувачами та керівниками. ЗВО сприяє покращенню умов для надання послуг інклюзивної освіти. Дієвість процедур вирішення конфліктних ситуацій. 8. Існує роками сформована культура якості. Розроблено Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу. Створено сектор, який відповідає за моніторинг якості освіти. Систематично відбуваються опитування слухачів. 9. Економічний факультет має окрему сторінку, на якій розміщена вся необхідна інформація щодо умов вступу до аспірантури, програм вступу, тематики наукових досліджень викладачів, ОП та навчальні плани різних років, робочі програми, описи вибіркового компонент тощо. 10. Унікальним досвідом є підготовка фахівців та їх працевлаштування у державних органах управління. Досвід міжнародної співпраці через різноманітну організацію наукових заходів та залучення закордонних фахівців. Практика проведення вебінарів за темою роботи до призначення рецензентів із залученням членів вченої ради факультету та науковців інших спеціальностей.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендації: 1. Під час наступного оновлення ОНП уточнити мету, фокус та предметну область програми відповідно до спеціальності 051 “Економіка” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з метою уникнення різночитання щодо відповідності ОНП предметній області. 2. Розглянути шляхи залучення здобувачів ОНП до участі у програмах академічної мобільності і можливість фіксації у внутрішніх нормативних документах порядок визнання РН до розробки та введення в дію законодавчих актів та чітко обмежити перелік курсів/лекцій/тренінгів, які будуть зараховуватись задля уникнення спірних ситуацій. 3. Оприлюднити на сайті КНУТШ процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП після їх остаточного погодження. В тимчасовому порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм (пункт 2) не зазначено щодо можливості подання пропозицій роботодавцями. 4. Створити окрему вкладку “Якість освіти” на сайті КНУТШ. 5. Систематизувати Положення за сторінками відповідних підрозділів та факультетів, з метою спрощення процесу пошуку документів для майбутніх та існуючих учасників освітнього процесу. Зробити перехресне посилання на основні нормативні документи КНУШТ на сторінках економічного факультету з метою полегшення пошуку необхідної інформації. 6. Створити перехід з головного сайту КНУТШ на сайт економічного факультету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основною функцією Київського національного університету імені Тараса Шевченка (надалі КНУТШ) декларується формування національної еліти України, підготовки висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера, вироблення рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Місією економічного факультету КНУШТ обрано якість, професійність, конкурентоспроможність класичної університетської економічної науки та освіти (<http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%95%D0%A4-%D0%BD%D0%B0-2018-2023-%D1%80%D1%80.pdf>). Освітньо-наукова програма “Економіка” (надалі ОНП) (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_051_2019.pdf) розроблена в межах задекларованих намірів економічного факультету - сильний бренд-імідж факультету як лідера в сфері економічної освіти та науки на національному і міжнародному рівнях. ОНП розроблено робочою групою в складі якої 16 докторів і 2 кандидата економічних наук. Метою ОНП відповідно місії і стратегії КНУТШ обрано підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 «Економіка», здатного до самостійної науково - дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі економічної науки, державного управління та бізнесу, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти. ОНП надає унікальну можливість фокусування освітньої траєкторії на предметній сфері (економічна теорія та історія економічної думки; міжнародна економіка; економіка підприємства; статистичний аналіз; математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці). Взірцевий характер має поєднання наукових здобутків трьох наукових шкіл в робочій групі і групі забезпечення ОНП під одним дахом з метою отримання синергетичного ефекту (<http://science.univ.kiev.ua/upload/new,new%20schools.pdf>): «Теоретико-методологічні проблеми розвитку історії економічних учень, макро- та мікроекономіки в контексті новітніх парадигмальних зрушень» (заснована В.Базилевичем на початку 2000р.); «Розвиток і трансформація економічних систем» (заснована А.Чухно у 60-ті роки ХХ ст.); «Економіко-математичне моделювання» (заснована Є.Слуцьким у 1911р.). Крім того, ознаки інноваційності ОНП додає міждисциплінарність. Аспіранти мають можливість обирати освітні компоненти з економічного, соціологічного, психологічного, природничого напрямку та використовувати потужний науковий потенціал всіх факультетів КНУТШ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Проведені зустрічі під час роботи ЕГ дозволяють стверджувати, що філософія забезпечення якості за участю усіх стейкхолдерів усвідомлюється гарантом, членами групи забезпечення та адміністрацією КНУТШ. Проводиться постійна робота зі стейкхолдерами. Гарант ОНП, науково-педагогічні працівники, адміністрація КНУТШ систематично залучають стейкхолдерів до створення та перегляду ОНП з урахуванням їх позицій та потреб: - залучаються аспіранти та випускники ОНП. Систематично проводяться опитування аспірантів поточних курсів (звіт за результатами опитування слухачів PhD наведено в додатках), а також випускників ОНП (результати опитування розміщені на сайті економічного факультету за посиланням http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_2020_07.pdf). Аспіранти на постійній основі приймають участь в засіданнях кафедр, мають можливість висловлювати пропозиції, щодо питань підвищення якості освіти на ОНП; - залучаються роботодавці і академічна спільнота. На зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала підтвердження того, що на постійній основі відбуваються зустрічі з роботодавцями і стратегічними науковими партнерами ОНП, а саме: Інститутом економіки та прогнозування НАН України, Інститутом демографії та соціальних досліджень імені В.М.Птухи НАН України, Національного інституту стратегічних досліджень. Роботодавці приймають участь в спільних засіданнях кафедр, круглих столах, конференціях де мають можливість впливати на програмні цілі та результати навчання на ОНП. Інноваційний характер додає створена в КНУТШ рада роботодавців центр кар'єри та працевлаштування і Alumni Club EF, що мають суттєвий вплив на ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

За результатами зустрічей ЕГ з академічним персоналом констатуємо, що вони свідомі щодо тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального контексту та досвіду аналогічних ОНП. ОНП була сформована на підставі сучасних тенденцій світової та вітчизняної науки, новітніх тенденцій розвитку спеціальності та пропозицій стейкхолдерів. На постійній основі відбувається співпраця наукових керівників і викладачів ОНП КНУТШ з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Радою підприємців при КМУ, Спілкою підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, КМДА та іншими установами. НПП (О.Черняк, Г.Філюк, А.Старостіна), які працюють на ОНП, на постійній основі беруть участь в роботі галузевих та регіональних установ і мають можливість використовувати цей досвід при роботі на ОНП і її удосконаленні. На зустрічі з гарантом ЕГ пересвідчилась у тому, що під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано пропозиції представників ринку праці, випускників і досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм. Було досліджено практику реалізації ОНП за спеціальністю 051 “Економіка” в провідних вітчизняних ЗВО, а саме: в ДУ “Інститут економіки і прогнозування НАН України”, ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”, Національного університету “Кієво-Могилянська Академія”, Львівського національного університету імені Івана Франка. Крім того, позитивним досвідом є використання сучасних практик підготовки докторів філософії відповідного напрямку провідних ЗВО США і Європи, а саме: Гарвардського університету, Університету Санкт-Галена, Гамбурзького університету, Німецьким університетом економічних досліджень ім. Лейбніца, Рурської вищої школи економіки. У зв'язку з цим була оновлена ОНП в 2019 році. В ОНП переглянуто формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, оновлено перелік дисциплін за вибором здобувача (в тому числі і для набуття навичок soft skills); розроблено новий варіант структурно-логічної схеми вивчення освітніх компонент ОНП, яка визначає послідовність засвоєння освітніх компонент. Також розширено перелік певних професійних компетентностей.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 051 “Економіка” у галузі 05 “Соціальні та поведінкові науки” вищої освіти відсутній. Аналіз ОНП 2016 і 2019 року, проведений ЕГ, доводить відповідність Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах, як в старій так і в новій редакції (Постанова КМ № 283 від 03.04.2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>). ОНП включає чотири складові. Освітня складова, що формує знання зі спеціальності складаються з 5 кредитів, що отримує аспірант при вивченні обов'язкової навчальної дисципліни “Студії з економіки”, 4 кредитів переліку 1 і 4 кредитів з переліку 2 дисциплін вільного вибору студентів. Загальнонаукові (філософські) компетентності формуються завдяки обов'язковій дисципліні “Філософія науки та інновацій” - 7 кредитів. Освітня складова з набуття універсальних навичок дослідника за рахунок 3 кредитів обов'язкової дисципліни “Методологія та організація наукових економічних досліджень” і 4 кредитів з переліку 2 дисциплін вільного вибору студентів. Мовні компетентності іноземною мовою формуються під час вивчення обов'язкової дисципліни “Академічне письмо англійською мовою” - 3 кредити, проведення занять англійською мовою під час асистентської педагогічної практики - 10 кредитів. Крім того, викладання певних курсів з варіативного блоку відбувається англійською мовою. Гарант повідомила, під час зустрічі з ЕГ, що після затвердження стандарту і отримання остаточних фідбеків від випускників ОНП вважає можливим коригування цілей, результатів навчання, форм та методів викладання ОНП з урахуванням їх позицій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП розроблено робочою групою в складі якої 16 докторів і 2 кандидата економічних наук. ОНП надає унікальну можливість фокусування освітньої траєкторії на предметній сфері (економічна теорія та історія економічної думки; міжнародна економіка; економіка підприємства; статистичний аналіз; математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці). Взірцевий характер має поєднання наукових здобутків трьох наукових шкіл в робочій групі і групі забезпечення ОНП під одним дахом з метою отримання синергетичного ефекту. Ознаки інноваційності ОНП додає міждисциплінарність. Аспіранти мають можливість обирати освітні компоненти з економічного, соціологічного, психологічного, природничого напрямку та використовувати потужний науковий потенціал всіх факультетів КНУТШ. Проводиться постійна робота зі стейкхолдерами. Гарант ОНП, науково-педагогічні працівники, адміністрація КНУТШ систематично залучають стейкхолдерів до створення та перегляду ОНП з урахуванням їх позицій та потреб. Інноваційний характер додає створена в КНУТШ рада роботодавців центр кар'єри та працевлаштування і Alumni Club EF, що мають суттєвий вплив на ОНП. Мовні компетентності іноземною мовою формуються під час вивчення обов'язкової дисципліни "Академічне письмо англійською мовою" та проведення занять англійською мовою під час асистентської педагогічної практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 1 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 1. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП КНУТШ затверджена ректором університету 4 грудня 2019 року та оприлюднена на сайті http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_051_2019.pdf. ОНП, що акредитується, реалізується за терміном навчання 4 роки, відповідає за обсягом вимогам щодо третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» за №261 від 23.03.2016 р (зі змінами) (Посилання: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>). Обсяг освітньої складової програми становить 40 кредитів ЄКТС, із них 12 кредитів (30%) складають вибіркові компоненти ОНП. Відповідно до п. 27 цієї Постанови (зі змінами від 03.04.2019 р.) ОНП включає чотири складові компоненти: глибинні знання зі спеціальності (5 кредитів ЄКТС обов'язкових компонент та 8 кредитів ЄКТС вибіркових компонент: Блок 2), загальнонаукова (філософська) (7 кредитів ЄКТС обов'язкових компонент та 4 кредити вибіркових компонент: Блок 1), дослідницька (13 ЄКТС), мовна (3 ЄКТС). Під час роботи з документами ЕГ пересвідчилась у тому, що більшість вибіркових дисциплін викладаються англійською мовою. Отже, ОНП за загальним обсягом та обсягом окремих освітніх компонентів відповідає вимогам діючого законодавства щодо освітнього навантаження для відповідного третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП розроблена відповідно до Положення про організацію освітнього процесу КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), затвердженого Вченою радою КНУТШ (від 7 травня 2018); Тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм у КНУТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), затвердженого наказом ректора КНУТШ (від 05.03.2018). ОНП має чітку структуру, освітні компоненти взаємопов'язані між собою, проходження асистентської педагогічної практики надає можливість стовідсотково отримати всі заявлені у програмі програмні результати навчання. Перелік вибіркового компонент забезпечує здобуття додаткових компетенцій та програмних результатів залежно від індивідуальних запитів здобувачів та кон'юнктури ринку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП розкриває комплекс п'яти економічних напрямів і спрямований на одержання компетенцій, що формують індивідуальну траєкторію здобувачів в наступних галузях: економічна теорія та історія економічної думки; міжнародна економіка; економіка підприємства; статистичний аналіз; математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. Наведені в ОНП обов'язкові та вибіркові компоненти повністю розкривають мету, основний фокус та унікальні особливості програми. Відповідно проведеної зустрічі із викладачами було встановлено, що НПП п'яти кафедр економічного факультету залучений до підготовки здобувачів за спеціальністю 051 «Економіка» в рівних пропорціях, що надає синергію процесу підготовки майбутніх фахівців. У результаті зустрічі з роботодавцями та здобувачами було виявлено, що достатньо велика кількість здобувачів планують працювати у сфері державного управління, а саме в галузевих міністерствах, державних установах та міжнародних організаціях, що підтверджує обрану мету та фокус програми. Під час інтерв'ю з гарантом та науковими керівниками було наголошено, що здобуття компетенцій з кібернетики та економіко-математичного моделювання необхідно для здобуття навичок щодо роботи з великими масивами даних, що робить випускників ОНП 051 «Економіка» КНУТШ унікальними на ринку праці. Проведений аналіз показав, що предметна область відповідає заявленій спеціальності, а перелік вибіркового компонент надає додаткові компетенції з економіко-математичних та управлінських напрямів, що може бути розцінено як індивідуальна траєкторія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процес формування індивідуальної траєкторії у КНУТШ здійснюється відповідно до діючого Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін (наказ ректора від 03.12.2018) ([http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)). Відповідно до вивчення ОНП, навчального плану, зустрічей із гарантом, викладачами на ОНП та здобувачами було встановлено, що вибірка складова в КНУТШ формується за рахунок двох вибіркового блоків. Перший блок загально-наукової підготовки вміщує в себе 1 дисципліну в 4 кредити, яку потрібно обрати із запропонованих 37 дисциплін КНУТШ. Другий блок спеціальної підготовки, що прив'язаний до ОНП, включає до себе дві дисципліни по 4 кредити кожна, за якими пропонується здійснити вибір із дев'яти дисциплін. Другий блок спеціалізованих дисциплін включає виключно дисципліни п'яти кафедр економічного факультету. Вибір варіативних дисциплін базується на основі анкетування здобувачів у першому семестрі навчання через електронну пошту. На зустрічі з аспірантами та викладачами було зазначено, що інформацію про сутність та наповненість вибіркового компонент здобувачі можуть ознайомитись в описі дисципліни на сайті факультету, в робочій програмі в деканаті та на відповідних кафедрах, на оглядових лекціях, а також за порадою викладачів кафедр та наукових керівників. Окремі зустрічі зі здобувачами та випускниками показали, що студенти здійснюють свій індивідуальний вибір, спираючись на певні фактори, які залежать від: професійної кон'юнктури, наукового напрямку дослідження, необхідності розвитку практичних навичок. Усі присутні аспіранти були задоволені вибором індивідуальної траєкторії та підтвердили високий рівень здобутих практичних навичок. Процес формування індивідуальної траєкторії має наукову спрямованість, реальний, прозорий, чіткий і логічний, що може бути позитивною практикою для інших освітньо-наукових програм вітчизняних закладів вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів/ад'юнктів КНУТШ ОНП передбачено 10 кредитів ЄКТС на проходження здобувачами асистентської (педагогічної) практики (http://asp.univ.kiev.ua/doc/OND/Pedagogical_practice_2020.pdf). Протягом зустрічі з учасниками освітнього процесу ЕГ було встановлено, що здобувачі ведуть практичні заняття за дисциплінами, що є спорідненими з їх науковими тематиками. У новому Положенні, затвердженому Вченою радою університету за №8 від 02.03.20, передбачено години на здобуття навичок педагогічної майстерності майбутніх викладачів на тренінгу "Сучасні освітні технології у Вищій школі" (3 кредити). Відповідно до Положення на проведення навчальних занять відводиться 3 кредити. Додатково аспірантам необхідно здобути навички щодо методичної, організаційної та виховної роботи (4 кредити ЄКТС). Аналіз відповідності робочої програми практики до ОНП показав, що досягнення

більшості програмних результатів навчання забезпечується за рахунок проходження асистентської (педагогічної) практики. На зустрічі зі здобувачами всі учасники відмітили актуальність проходження практики та акцентували на тому, що всі здобуті компетенції вкрай необхідні для їх подальшого кар'єрного росту.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Ретельне вивчення структури ОНП показало, що окрема частина наведених програмних результатів стосуються соціальних навичок щодо комунікації, автономії та відповідальності (ПРН 38 - ПРН 50), які у більшості здобуваються за освітніми компонентами “Філософія науки та інновацій”, “Методологія та організація наукових методологічних досліджень”, “Асистентська педагогічна практика”. Soft skills за ОНП спрямовані на набуття глибинних навичок у науковій роботі та підсилюють наукову складову освітньої програми. Такі навички надають можливість представляти результати досліджень на наукових конференціях та публікувати наукові статті у міжнародних наукометричних журналах. Крім того, аспіранти мають унікальну змогу набуття досвіду викладацької роботи та впровадження в освітній процес результатів власних наукових досліджень. Відповідно до переліку компонентів ОНП у вибірковій частині передбачена дисципліна “Soft skills” (англійською мовою). Протягом роботи фокус групи здобувачі, що обрали вказану дисципліну, оцінили одержані результати як найцінніші та необхідні для подальшої професійної діяльності незалежно від напрямку роботи. Відповідно до спілкування зі здобувачами ЕГ рекомендує (за можливості) внести таку дисципліну до складу обов'язкових компонент.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 051 “Економіка” відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення навчальних планів 2016 та 2019 років, а також перелік компонентів, що наведені в ОНП показало, що оцінкою результатів навчання всіх освітніх компонент (крім асистентської педагогічної практики) є екзамен. Під час проведення інтерв'ю здобувачі зазначали, що оцінювання знань з 3-4 дисциплін одночасно у форматі екзамену не було напруженим для них.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП третього (освітньо-наукового) рівня навчання за спеціальністю 051 – «Економіка» не передбачає підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП за сутністю та структурою має міждисциплінарний характер. Винятковий освітньо-науковий процес забезпечується за рахунок взаємодії п'яти кафедр економічного факультету. Високий рівень практичної підготовки та викладання англійською мовою за вибірковими дисциплінами. Вибіркова складова ОНП включає два блоки дисциплін (як соціально-гуманітарного, так і професійного напрямку), що надає можливість здобувачу обрати компоненти, які цілком можуть відповідати обраній тематиці наукових досліджень. Механізм запровадження індивідуальної траєкторії студентів може бути взятий як позитивна практика для інших закладів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час наступного оновлення ОНП ЕГ рекомендує уточнити мету, фокус та предметну область програми відповідно до спеціальності 051 “Економіка” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з метою уникнення різночитання щодо відповідності ОНП предметній області інших спеціальностей.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до КНУТШ у 2020 році (<https://cutt.ly/lsg4Obz>) є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Документ розроблено відповідно до чинного законодавства та Умов прийому до закладів вищої освіти 2020 року. Правила прийому до аспірантури/ад'юнктури для здобуття ступеня доктора філософії в КНУТШ в 2020 році (<https://cutt.ly/3sg7IgY>) затверджені у вигляді додатка до Правил прийому до ЗВО та визначають вимоги до освітнього рівня вступників, терміни та порядок вступної кампанії, особливості проведення конкурсного відбору та перелік конкурсних пропозицій. У документі наведено чіткі критерії оцінювання, в тому числі щодо нарахування додаткових балів за навчальні та наукові досягнення, що унеможливує необ'єктивне оцінювання на етапі вступу. ЕГ констатує вичерпність та доступність інформації про порядок та правила вступу для всіх зацікавлених осіб.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на ОНП передбачає подання визначеного переліку документів та складання вступних випробувань з іноземної мови та зі спеціальності (<https://cutt.ly/7shesou>). Для вступників з неспоріднених спеціальностей Правилами прийому передбачено додаткове вступне випробування (<https://cutt.ly/fsheqhg>), яке складається з двох теоретичних питань, десяти тестових завдань і розрахунково-аналітичного завдання та передує випробуванням з іноземної мови та зі спеціальності. Визначений порядок та умови вступу відповідають Постанові КМУ "Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)" (<https://cutt.ly/Is110Pv>). Вступний іспит з іноземної мови проводиться за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти та оцінюється за двобальною шкалою – склав/не склав. За наявності міжнародного сертифіката з іноземної мови, отриманого впродовж останніх двох років, що засвідчує рівень B2-C2, вступник звільняється від проходження вступного випробування з іноземної мови. Програма вступного випробування зі спеціальності 051 «Економіка» побудована з п'яти модулів (1. Економічна теорія та історія економічної думки; 2. Міжнародна економіка; 3. Економіка підприємства; 4. Статистичний аналіз; 5. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці) і включає в себе два теоретичних питання та презентацію дослідницької пропозиції (<https://cutt.ly/nshrjFp>). Такий формат вступного випробування дозволяє врахувати особливості ОНП, а також оцінити загальний рівень підготовки вступника, його реальну мотивацію до навчання, здатність до проведення наукової діяльності, навички soft skills (комунікативні навички, вміння публічно виступати, креативність, ерудованість) тощо. Окремо враховуються додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (Додаток 3 до Правил прийому в аспірантуру). Конкурсний бал формується з результату вступного випробування зі спеціальності і додаткових балів. Таким чином, можна стверджувати, що правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КНУТШ діє ряд нормативних документів, які визначають правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, в тому числі закордонних: 1. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/SszOM9q>); 2. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://cutt.ly/3slHisR>); 3. Положення про порядок перерахування результатів навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/Is1HH23>); 4. Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ (<https://cutt.ly/IszfKXJ>). Відділ академічної мобільності та координатори на факультетах сприяють інформуванню усіх зацікавлених осіб щодо програм академічної мобільності загалом та порядку визнання

результатів навчання зокрема. Практика застосування визначених правил на ОНП на даний момент відсутня у зв'язку з тим, що здобувачі не брали участь в програмах академічної мобільності. Проте під час зустрічей ЕГ було надано інформацію про заплановану участь здобувачів в програмі академічної мобільності у наступному навчальному році в Nord University (м. Будьо, Норвегія) та підтверджено, що порядок і правила перезарахування результатів навчання є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На даний момент у КНУТШ відсутній внутрішній документ, яким регламентується визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у зв'язку з відсутністю відповідних законодавчих актів. Таке рішення ЗВО не суперечить ЗУ «Про освіту» (частина 3 статті 2), де зазначено що «суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії». Окремі питання перезарахування результатів навчання містяться у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/SszOM9q>). При цьому під час зустрічей зі здобувачами, науково-педагогічним персоналом, гарантом було з'ясовано, що за окремими дисциплінами на розгляд викладача здійснюються перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, наприклад, сертифікати від Coursera, Prometheus тощо. У зв'язку з цим варто розглянути можливість зафіксувати у внутрішніх нормативних документах порядок визнання РН та чітко обмежити перелік курсів/лекцій/тренінгів, які будуть зараховуватись задля уникнення спірних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких та зрозумілих Правил прийому на навчання до аспірантури, прозорість критеріїв оцінювання вступних випробувань та нарахування додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Врахування особливостей ОНП Правилами прийому на навчання. Презентація дослідницької компоненти як складової вступного випробування, що дозволяє на етапі прийому на навчання оцінити загальний рівень підготовки вступника, його реальну мотивацію до навчання, здатність до проведення наукової діяльності, навички soft skills (комунікативні навички, вміння публічно виступати, креативність, ерудованість) тощо. Забезпечення вільного доступу усіх зацікавлених осіб до внутрішніх нормативних документів шляхом розміщення їх на офіційному веб-сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендується розглянути шляхи залучення здобувачів ОНП до участі у програмах академічної мобільності і можливість фіксації у внутрішніх нормативних документах порядок визнання РН до розробки та введення в дію законодавчих актів та чітко обмежити перелік курсів/лекцій/тренінгів, які будуть зараховуватись задля уникнення спірних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання, описані в п. 3,4 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf та в робочих програмах навчальних дисциплін (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/work-programs/%D1%81ompulsory-subjects/, http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/work-programs/selective-subjects/), сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання й відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Методи викладання та навчання передбачають обґрунтоване поєднання контактних годин (теоретичних та практичних занять) і годин для самостійного навчання. Аспіранти вказують на використання викладачами новітніх методів навчання під час проведення практичних занять, а саме кейс-методів, проектного навчання, методів моделювання, брейнстормінгу (мозкового штурму), ділових та імітаційних ігор тощо. Аспіранти є учасникам семінарів, презентацій, круглих столів та тренінгів за фахом. У рамках ОНП зберігається загальноуніверситетський підхід до академічної свободи здобувачів вищої освіти, який дозволяє їм самостійно вибирати теми індивідуальних завдань відповідно до запропонованого переліку, а також мають можливість пропонувати теми робіт самостійно, здійснюють апробацію результатів своїх досліджень при підготовці тез на конференції і статей. Опитування ЕГ аспірантів п і д т в е р д и л о результати наведені на сайті http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_2020_07.pdf. <https://bit.ly/33zeWWu>. Аспіранти задоволені формами та методами навчання і викладання, а використання сучасних форм, методів та технологій навчання і викладання сприяє не лише розвитку фахових компетентностей та досягненню програмних результатів навчання, а й розвитку комунікативних та творчих здібностей, що сприяє формуванню сучасного науковця, викладача.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Загальні норми порядку та критеріїв оцінювання викладені в п. 7 Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf, з якими здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися в електронному вигляді на сайті ЗВО. У КНУТШ використовуються декілька форм інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, а саме: усне повідомлення-роз'яснення викладачем на заняттях (підтвердження інформації, отримане в ході спілкування під час зустрічі зі здобувачами освіти та зустрічі з академічним персоналом); в електронному вигляді на сайті ЗВО та в робочих програмах навчальних дисциплін. Робочі програми дисциплін містять інформацію щодо мети, завдань навчальної дисципліни, компетентностей та програмних результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до ОНП, тематичний план навчальної дисципліни та програму з уточненням питань по темах, систему контрольних заходів, критерії оцінювання, методичне забезпечення та список основної і додаткової літератури та інформаційні ресурси. Комплекси інформаційно-методичного супроводу вивчення кожного освітнього компоненту, методичні рекомендації до проведення практичних занять, виконання самостійної роботи розміщені в модульному середовищі (KNU Education online), комплексах документів для проведення заліків, іспитів, атестації здобувачів за ОНП містяться на кафедрі економіки. Аспіранти мають можливість ознайомитися із зазначеними документами на сайті і безпосередньо на кафедрі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аспіранти, що навчаються на ОНП приймають участь у наукових заходах (на яких мають можливість апробувати результати своїх наукових досліджень), конкурсах наукових робіт. Інформація про наукові заходи розміщується в електронному вигляді на сайті економічного факультету КНУШТ (<http://econom.univ.kiev.ua/science/>). Крім того, викладачі та наукові керівники інформують аспірантів про такі заходи. Аспіранти що навчаються на ОНП активно публікують статті іноземними мовами та у НМБД (додатки, таблиця 3). Взірцевий характер має високий рівень залучення здобувачів до наукової роботи починаючи з першого освітнього рівня (Шевченківська весна, Грудневі читання, Форум тощо). Кількість перемог у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт збільшилась за останні чотири роки з 15 до 27. Це дозволяє формувати компетенції, які розвиваються на третьому освітньому рівні. Економічний факультет є засновником трьох періодичних видань (<http://econom.univ.kiev.ua/science/conferences/>, <https://www.efbm.org/>, http://econom.univ.kiev.ua/science/scientific_journals/). Крім того, ОНП надає унікальну можливість поєднувати науку і практику аспірантам при проведенні наукових досліджень на конкретних об'єктах, а саме: Антимонопольному комітету України (Д.Чередніченко), експертної групі з питань рівня життя та моніторингу бідності Директорату стратегічного планування, координації політики та євроінтеграції Міністерства соціальної політики України (Т.Борщенко), Центру ЮНЕСКО Малої академії наук України (Є.Кудрявець) та інші.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ОНП в КНУТШ реалізується вперше. Однак, в 2019 році проектною групою ОНП - Економіка вже оновлено зміст ОНП на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері економіки. Було оновлено робочі програми навчальних дисциплін. Викладачі дисциплін проходять підвищення кваліфікації та стажування, а їх результати впроваджують у освітній процес. Інтерв'ювання з академічним персоналом підтвердило, що в КНУТШ діє практика оновлення робочих програм. Зміни до робочих програм вносяться також з урахуванням змін чинного законодавства, наукових здобутків та потреб підготовки сучасного науковця, викладача.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

КНУТШ є безумовним лідером з інтернаціоналізації в нашій країні. Інтернаціоналізація діяльності КНУТШ відбувається через навчання іноземців, можливості академічної та наукової мобільності здобувачів і НПП. Під час навчання в КНУТШ здобувачі мають можливість прослухати окремі курси (<https://bit.ly/39ya0II>, <https://bit.ly/2P1MEDh> і попрацювати з іноземними науковцями <https://bit.ly/2X2FPpk>, <https://bit.ly/3g2gEuG> Кількість візитів зарубіжних вчених до КНУТШ (148 вчених), організовані працівниками економічного факультету за 2016-2019 рр. вражає і має винятковий характер (таблиця наведена в додатках). Академічна мобільність, що пропонується аспірантам економічного факультету, надає змогу приймати участь в різноманітних міжнародних навчальних або навчально-дослідницьких програмах. Аспіранти економічного факультету КНУТШ мають можливість отримати грант або стипендію на навчання та стажування в рамках програм ЄС Еразмус +, Фулбрайта, DAAD, "MEVLANA", NUPRE (http://econom.univ.kiev.ua/science/phd_and_doc/academ-mobility/, <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/rjyathycii-granty-stipendii>, <https://www.facebook.com/KnuNordCooperation>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання за ОНП включають інноваційні технології, сучасні інтерактивні методи та сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання і відповідають принципам академічної свободи. Взірцевий характер має залучення іноземних науковців до викладання окремих курсів, представників роботодавців до консультування викладачів та аспірантів; організації проведення наукових досліджень на базі підприємств, установ та організацій. В КНУТШ високий рівень інформативності здобувачів вищої освіти щодо освітнього процесу, використання дистанційних технологій реалізації освітнього процесу. Налагоджена періодичність перегляду робочих програм дисциплін. Винятковий характер має робота з інтернаціоналізації діяльності університету та залучення до даного процесу ПБС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 4 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 4. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів для здобувачів ступеня доктора філософії за нормативними та вибірковими освітніми компонентами зазначені в ОНП, навчальному плані та робочих програмах навчальних дисциплін. Проведення

контрольних заходів регламентується розділом 4 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/SszOM9q>). Критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими, корелюються з ПРН і доводяться до відома здобувачів на перших заняттях з дисциплін та розміщуються на сайті факультету. Робочі програми навчальних дисциплін систематично переглядаються та оновлюються. Під час проведення зустрічей здобувачі висловили побажання щодо врахування досвіду закордонних закладів освіти щодо окремих форм контролю та переходити від реферативного формату до більш стислих повідомлень. З наступного навчального року в освітній процес КНУТШ впроваджується інноваційна платформа дистанційного навчання KNU Education Online, функціонал якої дозволить проведення всіх видів занять, розміщення навчальних матеріалів та інформації щодо форм і критеріїв оцінювання, проводити контрольні заходи в різних форматах, а також здійснювати автоматичну перевірку надісланих здобувачем завдань та внесення балів в електронний журнал. Функціонал та можливості подібної платформи є взірцевою практикою для українських ЗВО. Здобувачі під час зустрічі підтвердили, що своєчасно та повно отримують інформацію щодо форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти спеціальності 051 Економіка для третього (освітньо-наукового) рівня на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти у КНУТШ регламентуються ОНП (<https://cutt.ly/MsbmtR7>). Формою підсумкової атестації здобувачів ступеня доктора філософії є публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Позитивним є формат проведення проміжних атестацій (за семестр та за рік), які відбуваються прозоро шляхом звітування здобувачів на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів; результати навчальної та наукової роботи обговорюються науковцями з різних кафедр економічного факультету та надаються поради щодо подальшого вдосконалення досліджень.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ було з'ясовано наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, які регламентуються відповідними внутрішніми нормативними документами університету, зокрема розділом 7 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://cutt.ly/SszOM9q>). Доступність для всіх учасників освітнього процесу забезпечується шляхом оприлюднення робочих програм навчальних дисциплін на сайті ЗВО та економічного факультету (<https://cutt.ly/6snyDwo> та <https://cutt.ly/ksb8c1w>). Зразковим є наявність у робочих програмах навчальних дисциплін детальних схем формування оцінок, що унеможливило не об'єктивність та розмитість порядку оцінювання. Проведені зустрічі підтвердили наявність та дієвість процедур, описаних у Відомостях про самооцінювання. Всі учасники освітнього процесу демонструють високий рівень особистої відповідальності за якість та прозорість проведення контрольних заходів, поінформованість щодо порядку запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій під час проведення контрольних заходів, повторного проходження контрольних заходів, оскарження процедури та результатів оцінювання. Випадків не об'єктивного оцінювання та/або конфлікту інтересів за ОНП не було зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури академічної доброчесності в КНУТШ регламентуються Статутом КНУТШ (<https://cutt.ly/ksnfNeg>); Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/SszOM9q>); Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/fsnkMEQ>); Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики (<https://cutt.ly/UsnlivB>); Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ (<https://cutt.ly/isnlnox>). Правила є чіткими, зрозумілими та послідовно дотримуються всіма членами університетської спільноти КНУТШ. Університет демонструє взірцевий рівень культури академічної доброчесності та нульову толерантність до фактів її порушення. В ЗВО періодично проходять різноманітні заходи, направлені на популяризацію академічної доброчесності. Інформуванню та консультуванню здобувачів третього рівня сприяють також наукові керівники. Технічна перевірка робіт на плагіат здійснюється за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення Unicheck. В обов'язковому порядку перевіряються всі дисертаційні роботи, подані на здобуття ступеня доктора філософії, проте здобувачі також мають можливість звернутись задля перевірки проміжних результатів своєї наукової діяльності. Випадків порушень академічної доброчесності на ОНП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність чітких, зрозумілих та доступних процедур проведення контрольних заходів, оскарження результатів та врегулювання конфліктних ситуацій, повторного проходження та їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. Наявність детальних схем формування оцінок в робочих програмах навчальних дисциплін, що унеможливує необ'єктивність та непрозорість оцінювання. Впровадження інноваційної платформи дистанційного навчання KNU Education Online, яка дозволить забезпечити надання всієї необхідної інформації здобувачам, а також проводити автоматичну перевірку надісланих здобувачем завдань та внесення балів в електронний журнал. Практика проведення публічних проміжних атестацій здобувачів (за семестр та за рік) на засіданнях вчених рад факультетів. Взірцевий рівень культури дотримання академічної доброчесності на всіх рівнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 5 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 5. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В освітньо-науковий процес підготовки здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 051 “Економіка” забезпечується за рахунок співпраці наступних кафедр: кафедра економічної теорії, макро- і мікроекономіки; кафедра міжнародної економіки та маркетингу; кафедра економічної кібернетики; кафедра економіки підприємства та кафедра статистики та демографії. Кількісний та якісний склад, який задіяний до реалізації ОНП повністю відповідає Постанові Кабінету міністрів України “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності” №1187 від 30.12.2015 (зі змінами), щодо кваліфікації професорсько-викладацького складу відповідно до спеціальності 051 “Економіка”. Відповідно до того, що інформація надана в звіті самооцінювання (таблиця 2) була з технічних причин сформована некоректно, ЕГ провела перегляд таблиці 2 під час проведення акредитації з метою ознайомлення з результатами педагогічної та наукової роботи НПП кафедр, що задіяні у реалізації ОНП. Згідно проведеного аналізу кваліфікації викладачів та наукових керівників до спеціальності 051 “Економіка” ЕГ встановлено, що всі викладачі, задіяні у реалізації ОНП, мають відповідну вищу освіту, наукову ступінь та вчене звання, а також постійно проходять підвищення кваліфікації у вітчизняних та зарубіжних закладах, мають публікації у фахових виданнях та відповідають щонайменше п'ятьма критеріям п.30 Ліцензійних умов. Як позитивну практику реалізації ОНП в КНТУШ експертна група хоче відмітити наявність у всіх викладачів, що залучені до реалізації обов'язкових компонент, не менше ніж однієї публікації у наукометричних виданнях Scopus чи WoS, та у наукових керівників - не менше ніж п'яти публікацій у Scopus чи WoS (16 викладачів кафедр, що забезпечують підготовку PhD студентів даної ОНП мають більше 5 публікацій у базах Scopus та WoS (додатки, таблиця 1, 2). ЕГ зазначає, як взірцеву практику, що всі наукові школи, які очолюють наукові керівники, мають договори про співпрацю з міжнародними закладами, беруть участь у реалізації міжнародних грантів та академічній мобільності студентів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

КНУТШ здійснює свою діяльність з добору науково-педагогічних кадрів, спираючись на Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ (2016) (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>), та Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ (Наказ за №850-32 від 11.10.2018) (<http://science.univ.kiev.ua/upload/iblock/35d/35d232242b24a0d67b42a49bea2b2ea7.pdf>). Відповідно до Порядку конкурсного відбору, Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад та зустрічі із викладачами та науковими керівниками було виявлено, що основними критеріями відбору кадрів є наступні: стаж науково-педагогічної роботи, наявність наукових та вчених звань, наукові публікації у фахових вітчизняних та міжнародних наукометричних виданнях Scopus та WoS (для наукових керівників), участь у міжнародних грантах, стажуваннях. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). При прийомі на роботу немає суб'єктивних ознак та дискримінаційних положень конкурсного відбору. Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП розміщені на сторінці науково-дослідної частини КНУТШ в анонсі подій (<http://science.univ.kiev.ua/news/official/>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

За результатами спілкування з роботодавцями з'ясовано, що спеціалісти різноманітних вітчизняних та іноземних компаній, а також представники державних органів управління систематично долучаються до організації та реалізації освітнього процесу через участь у круглих столах, он-лайн опитуванні, а також зустрічі зі здобувачами на організованих загально-факультетських заходах. На зустрічах з усіма учасниками освітнього процесу ЕГ було встановлено, що на факультеті систематично проводиться День кар'єри, під час якого майбутні спеціалісти можуть ознайомитися з умовами праці на провідних підприємствах та подати резюме з метою подальшого працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання лекцій та практичних занять за ОНП гарантом, завідувачами кафедр та викладачами постійно запрошуються провідні фахівці в галузі економіки. Взірцевою практикою ОНП є запрошення до викладання зарубіжних фахівців та вчених. Як приклад, у 2019 році були запрошені наступні професори: Uoldelul Chelati Dirar (University of Macerata, запрошений 21-23 травня, 2019); Massimo Sargiacomo (University of Chieti-Pescara, запрошений 3-7 червня, 2019); Frode Mellemvik (High North Center for Business and Governance Nord University, 1-2 листопада, 2019). Протягом дії ОНП (2016-2019 рр.) до освітнього процесу було залучено понад 20 закордонних науковців. Викладачі, залучені до реалізації ОНП, мають практичний досвід роботи в галузі економіки і потенційно можуть бути роботодавцями для майбутніх випускників. Наприклад, А.Гайдуцький - Голова Наглядової ради Державного підприємства "Адміністрація морських портів України". Викладачі, задіяні в ОНП, мають практику тренерства за міжнародними проектами, що може стати інноваційним прикладом для інших ЗВО.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Високий рівень професіоналізму НПП кафедр, задіяний у процес реалізації ОНП, обумовлений практичним досвідом, який здобутий при навчанні, стажуванні та підвищенні кваліфікації протягом останніх п'яти років. Приклади участі викладачів у навчанні та підвищенні кваліфікації: - кафедра економічної теорії, макро- і мікроекономіки: В.Базилевич, д.е.н., професор кафедри (стажування в Академії медичних наук і технологій м. Бранденбург, Німеччина, 2016); А.Ігнатюк, д.е.н., професор кафедри та Н.Гражевська, д.е.н., професор кафедри (Програма академічної мобільності Erasmus + Staff Training Mobility KA107, Університет Бат Спа, Великабританія, 2018); В.Вірченко, д.е.н., доцент (англомовний дистанційний сертифікаційний курс «General course on intellectual property», 2019 р.); - кафедра міжнародної економіки та маркетингу: А.Старостіна, д.е.н., професор кафедри (Академічне товариство Михайла Балудяньського, Словаччина, 2016); А.Длігач, д.е.н., доцент кафедри (Стенфордський університет, Центр демократії, розвитку та верховенства права (CDDRL), 2018); О.Каніщенко, д.е.н., професор (Вища школа менеджменту інформаційних систем, ISMA University, Ріга, Латвія, 2019); - кафедра економічної кібернетики: О.Черняк, д.е.н., професор кафедри (Нортумбрійський університет, м. Ньюкасл-апон-Тайн (Великабританія, 2017); О.Баженова, д.е.н., доцент кафедри ("Data-Driven Analysis: Opportunities for Ukrainian Analysts", Гаазький центр стратегічних досліджень, KSE StratBase Team, 2019); - кафедра економіки підприємства: Г.Філюк, д.е.н., професор кафедри (Шуменський університет, м. Шумен, Болгарія, 2017); Д.Баюра, д.е.н., професор кафедри (Модератор Бізнес-форуму «Корпоративна соціальна відповідальність», 2015); - кафедра статистики та демографії: Н. Ковтун, д.е.н., професор кафедри (Ризький університет Страдіна, м. Рига, Латвія, 2019). З причини викладання окремих дисциплін іноземною мовою викладачі кафедр беруть активну участь у програмі Academic Teaching Excellence Британського консульства в Україні. Відповідно до наданих документів та інформації з сайту економічного факультету ЕГ встановила, що викладачі активно приймають участь в розробці та впровадженні власних систем навчання та проведення тренінгів. Наприклад, А.Вітренко у 2018 році розробив та провів спеціалізований тренінг щодо посилення навичок академічного та адміністративного управління в сфері трансферу технологій та комерціалізації результатів наукових досліджень університетів-учасників проекту ESOIMPACT by Erasmus+, Grant agreement: 561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-SVNE-JP(2015-3320), Братислава, Словаччина. Велика

увага приділяються поширенню педагогічної майстерності серед аспірантів. Аспіранти проходять тренінг з педагогічної майстерності на початку асистентської (педагогічної) практики, відвідують лекції запрошених зарубіжних вчених. До викладання лекцій запрошуються керівники галузевих міністерств та інших державних органів управління.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У закладі відпрацьований механізм мотивації персоналу, який базується на Положенні про стимулювання співробітників КНУТШ за результатами наукової діяльності (Наказ ректора за №71-32 від 31.01.2014) (http://science.univ.kiev.ua/documents/normative_base/), яким передбачено стимулювання співробітників, докторантів, аспірантів та студентів. Положенням передбачена премія за публікацію результатів наукових досліджень у монографіях та фахових журналах, які індексуються базами даних Scopus та Web of Science. Спількування у фокус групах із завідувачами кафедрами та викладачами показало, що за публікацію статей у наукометричних виданнях виплачується премія у розмірі 15% від окладу. Також видання окремих підручників та монографій здійснювалось за рахунок фінансування КНУТШ. Викладачі зазначили про моральне стимулювання результатів наукової та педагогічної діяльності через урочисте вручення грамот, подяк та похвальних листів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Як взірцеву практику реалізації ОНП в КНТУШ ЕГ хоче відмітити наявність не менше ніж п'яти публікацій у Scopus чи WoS у всіх наукових керівників. Як інноваційний досвід ЕГ відмічає практику запрошення до викладання зарубіжних фахівців із країн Європейського союзу. До викладання лекцій запрошуються керівники галузевих міністерств та інших державних органів управління. Практично всі наукові керівники мають стажування за кордоном протягом дії ОНП. Викладачами залучених кафедр організуються та апробуються разом з аспірантами власні тренінги та курси.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 6 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 6. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Перегляд віртуального туру (<https://cutt.ly/DsnSV9j>) та ознайомлення з матеріально-технічною базою економічного факультету під час Zoom-конференції свідчать, що фінансові та матеріально-технічні ресурси університету, а також навчально-методичне забезпечення ОНП мають ознаки взірцевості та на високому рівні дозволяють досягти здобувачами визначених ОНП цілей і програмних результатів навчання. Економічний факультет займає десятиповерховий корпус з сучасними аудиторіями, 70% з яких обладнано мультимедійними проекторами; наявна актовна зала на 400 місць для проведення масштабних навчальних і наукових заходів; в корпусі є коворкінг та аудиторії для проведення різноманітних заходів, відкритих лекцій, зустрічей, окрема зала для проведення засідання спеціалізованих вчених рад, а також зони відпочинку, їдальня, кафе, власна бібліотека, працює електронний каталог. На факультеті є окрема аудиторія для студентського парламенту, куди здобувачі можуть звертатись з усіх питань, що стосуються освітнього процесу. Окрім приміщень деканату та кафедр для викладачів наявна аудиторія

для відпочинку, в якій в тому числі можуть проводитись індивідуальні консультації. Окремим структурним підрозділом університету є Наукова бібліотека ім. М. Максимовича (<https://cutt.ly/OsIchob>). В усіх приміщеннях ЗВО (в тому числі у гуртожитках) наявний безкоштовний доступ до Інтернету. Університет всебічно сприяє покращенню умов навчання, викладання та проведення наукової діяльності: систематично оновлюється бібліотечний фонд - за останні три роки придбано 2879 одиниць нової літератури, не враховуючи періодичні видання й іноземні наукові журнали. Проведені опитування дозволяють стверджувати про високий рівень задоволеності здобувачів, викладачів та співробітників матеріально-технічними ресурсами та навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Статутом КНУТШ визначено право осіб, які працюють/навчаються в університеті, на безоплатний доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для навчання, викладання, здійснення наукової діяльності тощо. Під час проведення зустрічей з різними фокус-групами ЕГ пересвідчилась у наданні університетом безоплатного доступу до всіх приміщень, необхідних для навчання, викладання, проведення наукової діяльності, до бібліотечних ресурсів, в тому числі електронних, мережі Wi-Fi в усіх приміщеннях університету, в тому числі в гуртожитках.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд матеріально-технічної бази за допомогою Zoom-конференції дозволяє стверджувати, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти: аудиторії облаштовані відповідно до вимог Державних будівельних норм для закладів освіти; на поверхах корпусу економічного факультету наявне протипожежне обладнання, розміщено плани евакуації, є гучномовці, періодично проводяться інструктажі та тренування для всіх учасників освітнього процесу. Одним із структурних підрозділів ЗВО є Університетська клініка (<https://cutt.ly/OsERnoV>), яка здійснює надання медичних послуг здобувачам, викладачам та співробітникам університету, та Психологічна служба (<https://www.facebook.com/psy.service.knu/>). Результати опитувань здобувачів третього рівня вищої освіти економічного факультету (<https://cutt.ly/9sRemTB>) переважно свідчать про задоволеність потреб та інтересів, під час зустрічей з експертною групою здобувачі ОНП та представники органів студентського самоврядування зазначили, що їхні потреби та інтереси забезпечено повністю.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ОНП здійснюють різноманітні структурні підрозділи ЗВО, серед яких можна зазначити науково-консультаційний центр, відділ академічної мобільності, відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів, інформаційно-обчислювальний центр, Рада молодих вчених та ін. Консультації та постійний зв'язок з науковими керівниками, з кафедрами та деканатом також свідчать про достатній рівень всіх видів підтримки здобувачів. Позитивною практикою є залучення здобувачів до участі в засіданнях кафедр, що допомагає їх входженню до університетської спільності, сприяє поінформованості щодо процесів, які відбуваються в ЗВО та на факультеті, а також дозволяє висловлювати пропозиції/зауваження з різних питань. Результати опитувань та інформація надана здобувачами, випускниками, представниками ОСС свідчить про високий рівень задоволеності усіма видами підтримки з боку ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО надає можливості для здобуття освіти особам з особливими освітніми потребами, демонструє постійний розвиток та самовдосконалення у контексті створення умов для навчання таких здобувачів. Документально ці питання регламентуються "Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у КНУТШ" (<https://cutt.ly/FsRmk4Z>) та Концепцією розвитку інклюзивної освіти "Університет рівних можливостей" КНУТШ" (<https://cutt.ly/DsRnvp7>). Студентським парламентом та Інноваційним центром КНУТШ ініційовано проект «Університет рівних можливостей», головною метою якого є створення безперешкодного освітнього середовища для ООП для отримання ними освітніх послуг. До виконання проекту залучаються: факультети/інститути, Центр інноваційного розвитку, Науково-методичний центр організації навчального процесу, Центр виховної роботи, Студентський парламент, психологічна служба, сектор працевлаштування, Університетська клініка тощо. Активне залучення різних структурних підрозділів університету, а також органів студентського самоврядування є взірцевою практикою в контексті створення умов для інклюзивної

освіти. Корпус економічного факультету обладнано пандусом, спеціальним ліфтом та вбиральною. Впровадження платформи дистанційного навчання також сприятиме наданню більших можливостей для навчання таких осіб. Можна зазначити, що університет демонструє готовність забезпечити всі можливості для здобувачів, які мають особливі освітні потреби. На даний момент таких здобувачів на ОНП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються Статутом КНУТШ, "Порядком вирішення конфліктних ситуацій КНУТШ" (<https://cutt.ly/PsRY1Un>), Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/5sRYJga>). В ЗВО наявна постійно діюча комісія з етики, також до вирішення конфліктних ситуацій можуть залучатись представники ректорату, органів студентського самоврядування, Рада молодих вчених, профспілкова організація та юридичний відділ. Доступність політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій забезпечуються шляхом оприлюднення відповідних нормативних документів на сайті університету, через інформування здобувачів, проведення щотижневого прийому здобувачів, викладачів та співробітників адміністрацією факультету. Варто зазначити, що в анкетах опитувань здобувачів ВО містяться питання щодо конфліктних ситуацій (за наявності) для виявлення та реагування на них з боку закладу вищої освіти. Проведені зустрічі засвідчують достатній рівень інформування студентів щодо порядку та можливостей вирішення конфліктних ситуацій. За час провадження діяльності за ОНП мав місце один випадок непорозуміння між здобувачем та науковим керівником у зв'язку з різним баченням досліджуваних проблем. Здобувач звернулась до Ради молодих вчених та разом із кафедрою питання було вирішено через зміну наукового керівника за згодою сторін. Подібний приклад є позитивною практикою не лише в контексті врегулювання конфліктних ситуацій, а й засвідчує про готовність ЗВО/економічного факультету/кафедр реагувати на запити здобувачів та знаходити компромісні рішення. Випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО демонструє взірцевий рівень матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, а також постійне вдосконалення в цьому контексті. Здобувачі зазначають про повне задоволення їхніх потреб матеріально-технічними ресурсами та навчально-методичним забезпеченням. В КНУТШ розроблена та проходить апробацію інноваційна онлайн платформа дистанційного навчання KNU Education Online, яка дозволить вивести освітній процес на якісно новий рівень, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами. Задоволеність здобувачів ОНП всіма видами підтримки, наявний постійний зв'язок між здобувачами та керівниками. Участь здобувачів у засіданнях кафедр, що сприяє входженню до університетської спільноти, інформуванню щодо новин університету/факультету та можливості висловлювати пропозиції/зауваження з різних питань. Приділяється увага умовам навчання осіб з особливими освітніми потребами: ЗВО сприяє покращенню умов для надання послуг інклюзивної освіти, реалізується проєкт "Університет рівних можливостей", до якого залучені різні структурні підрозділи, а також органи студентського самоврядування. Винятковий характер має дієвість процедур вирішення конфліктних ситуацій, що свідчить про готовність КНУТШ/ економічного факультету/кафедр реагувати на запити здобувачів та знаходити компромісні рішення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 7 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 7. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розробка ОНП 2019 здійснювалася за Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (введеного в дію наказом від № 716-32 від 31.08.2018) http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf і Положенням про систему забезпечення якості освіти і освітнього процесу в КНУТШ (макет) (введеного в дію наказом № 603-32 від 8.07.2019) <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>. Документи розроблені відповідно до стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти і рекомендацій МОН. Але, зміст процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в цих документах відсутній. Тому, моніторинг та перегляд ОП відбувається відповідно до Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до опису ступеневих освітніх програм затвердженого наказом ректора №601-32 від 8.07.2019 <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovy%20poroyadok%20vnesennya%20zmin%20do%20OOP.pdf>. Під час зустрічі із працівниками структурних підрозділів, директор Науково-методичного центру організації навчального процесу КНУТШ, А.Гожик запевнив, що нова редакція Положення про систему забезпечення якості освіти і освітнього процесу в КНУТШ (затверджена 3.06.2020 рішенням Вченої ради КНУТШ) містить зміст процедур розробки, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Наразі цей документ проходить процедуру остаточного погодження і у відкритому доступі відсутній. Під час роботи у фокус-групах з академічним та адміністративним персоналом, здобувачами, роботодавцями та студентським самоврядуванням було встановлено, що в КНУТШ відбуваються постійні консультації і обговорення ОНП з усіма стейкхолдерами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На економічному факультеті функціонує студентський парламент КНУТШ (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/student_parliament/). Представники студентського парламенту є членами Вченої ради факультету, де вони представляють інтереси здобувачів вищої освіти, беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу. Під час зустрічі ЕГ з представниками студентського парламенту і аспірантами, які навчаються на ОНП, вони переконали, що їх позиція враховується при перегляді ОНП і вдосконаленні процедур забезпечення якості. Двічі на рік відбуваються опитування слухачів PhD програми за спеціальністю 051 Економіка. Останнє опитування слухачів проходило у липні 2020 року методом суцільного опитування онлайн через запрошення, розіслані на електронні адреси слухачів. За результати опитування, розміщеними на сайті економічного факультету (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_2020_07.pdf) <https://bit.ly/2X2m5Cw> 92,3% аспірантів задоволені компетентностями, здобутими та розвиненими під час навчання на ОНП і 100 % високо оцінили рівень відповідності дисциплін навчального плану зі спеціальності особистим науковим інтересам. Це підтверджує дієвість механізму удосконалення ОНП у відповідності до позиції здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Документ, що описує механізм залучення роботодавців до розробки та перегляду ОНП у КНУТШ на жаль на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Однак, роботодавці постійно залучаються до розробки та перегляду ОНП. Процедура залучення роботодавців до обговорення ОНП існує на рівні інституціональної культури КНУТШ. Це мало підтвердження під час зустрічі ЕГ з роботодавцями. О. Гладун (заступник директора Інституту демографії ім. М.В. Птухи НАН України) повідомив, що він безпосередньо приймав участь і надавав рецензію на ОНП. Крім того, Д. Чередніченко (заступниця директора Антимонопольного комітету України), М. Римкіна (провідний консультант відділу стратегічних та репутаційних ризиків Deloitte) і А. Айман (провідний спеціаліст з продажів ТОВ "Інтертайп Україна") також повідомили, що надавали пропозиції, які були враховані при оновленні ОНП у 2019 році. Представники роботодавців також підтвердили своє бажання розширювати різні форми співпраці з економічним факультетом КНУТШ за його освітніми програмами.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В КНУТШ успішно працює відділ підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів і сектор працевлаштування студентів та аспірантів. За допомогою факультетів і кафедр ці підрозділи збирають інформацію і здійснюють моніторинг працевлаштування випускників ОНП. Під час зустрічі з В. Шевчук (керівницею відділу підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів) вона продемонструвала аналітичні звіти, які кожного року готуються і подаються на розгляд Вченої ради, керівництву факультетів, гарантів ОП. На зустрічі з ЕГ були присутні випускники 2008-2013 рр. (С.Ніколайчук, О.Коваленко, В.Бабірад-Лазунін, А. Магомедова). Випускники підтвердили своє

прагнення допомагати в удосконаленні ОНП. Вони також зазначили що компетентності, які сформовані протягом навчання дають можливість швидкого та гнучкого реагування на вимоги ринку праці та можливість працювати на відповідних посадах. Випускники зазначили, що економічний факультет КНУТШ постійно підтримує зв'язки з випускниками та збирає дані щодо їх працевлаштування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ може констатувати, що на ОНП успішно працює процедура моніторингу задоволеності слухачів. Систематично відбуваються опитування слухачів PhD програми за спеціальністю 051 Економіка. Результати опитування розміщені на сайті економічного факультету за посиланням http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_2020_07.pdf. <https://bit.ly/333eWWu> Зведена оцінки організації освітньої підготовки станом на липень 2020 дорівнює 88,5%. Опитування аспірантів проводиться двічі на рік (лютий, липень). Результати аналізу останнього опитування будуть розглядатися на наступному засіданні Науково-методичної ради економічного факультету.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОНП за новими вимогами проводиться вперше (первинна акредитація).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті КНУТШ існує роками сформована культура якості. КНУТШ почав реформувати свою систему забезпечення якості освіти на основі Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG) одним із перших в Україні в 2011 (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_osv.doc). В 2018 було розроблено новаторське для України Положення про організацію освітнього процесу з окремими розділами про затвердження ОП і про систему забезпечення якості (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). В 2019 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Робота щодо удосконалення триває, Вчена рада КНУТШ своїм рішенням від 03.06.2020 року схвалила включення 130 процедур до нової редакції Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, яке буде опубліковане одночасно зі скасуванням дії норм відповідних раніше чинних документів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В академічній спільноті КНУТШ існує роками сформована культура якості. Розроблено Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ. Створено сектор, який відповідає за моніторинг якості освіти. Викладачі з групи забезпечення ОНП розуміють парадигму процесів забезпечення якості вищої освіти та розділяють цінності, на яких базуються нові підходи до організації освітнього процесу. Задля реалізації європейських підходів до забезпечення якості вищої освіти на ОНП створені необхідні умови: є тісна співпраця з роботодавцями та випускниками. На ОНП працює процедура моніторингу задоволеності слухачів. Систематично відбуваються опитування слухачів ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В тимчасовому порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм (пункт 2), не зазначено щодо можливості подання пропозицій роботодавцями. ЕГ рекомендує оприлюднити на сайті КНУТШ процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП після їх остаточного погодження. Створити окрему вкладку якості освіти на сайті КНУТШ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час ознайомлення з положеннями та іншими документами, що регулюють освітній процес, які доступні на сайті КНУТШ, було встановлено, що правила щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу визнані наступними документами: Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (Наказ ректора за №716-32 від 31.08.2018) (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>); Положення про наукову і науково-технічну діяльність у КНУТШ (затверджено Вченою радою протоколом №1 від 09.09.2019) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Polojennya_09.09.2019.pdf); Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ (ост. варіант затверджено Вченою Радою протоколом №12 від 30.06.2020) (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>); Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (Наказ ректора за №197 від 10.05.2020 року) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf); Порядок вирішення конфліктних ситуацій в КНУТШ (Наказ ректора за №105-32 від 14.02.2020) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Vks_N105-32_14.02.2020.pdf); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (Наказ ректора за №603-32 від 08.07.2019) (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (Наказа ректора від 29.06.2016) (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk); Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін (наказ ректора від 03.12.2018) ([http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)); Положення про студентське самоврядування КНУТШ (Затверджено конференцією студентів КНУТШ від 29.04.2015) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/stud_parlam_statement.pdf); Про порядок затвердження кандидатів наук науковими керівниками аспірантів/ад'юнктів (Розпорядження проректора з наукової роботи за №99 від 01.09.2016) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Rozpor_99_01.09.2016.pdf). Взірцевий характер має Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ. Під час проведення інтерв'ю із здобувачами та іншими стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що вище наведені документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНП оприлюднена на офіційному веб-сайті (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_051_2019.pdf). Останній варіант ОНП затверджений Наказом ректору за № від 938-32 від 4 грудня 2019 року. Під час зустрічей з ЕГ роботодавці, здобувачі та студентське самоврядування підтвердили свою участь у розгляді освітньо-наукової програми через проведені круглі столи, семінари, анкетування тощо. За результатами спілкування з роботодавцями та студентами ЕГ переконалася в тому, що процес обговорення ОНП за спеціальністю 051 "Економіка" є постійним та неперервним. За умов карантину спілкування наукових керівників та інших НПП, що задіяні в реалізації ОНП, зі здобувачами та роботодавцями щодо покращення освітньо-наукового процесу відбувалося у форматі електронного анкетування та онлайн конференцій (Zoom, Google Meet).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час проведення акредитації ЕГ переконалася у тому, що ОНП за спеціальністю 051 "Економіка" затверджена Наказом ректору за № від 938-32 від 4 грудня 2019 року. (http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_051_2019.pdf) та розміщена у вільному доступі на сайті КНУТШ. В ОНП відображено мета, фокус та предметна область, наведені програмні компетентності та результати

навчання, які повністю забезпечуються за рахунок заявлених освітніх компонентів, відображені форми підсумкового контролю за освітніми компонентами, тощо. Також на сайті КНУТШ розміщено ОНП попередніх років (2016 р., 2018 р.), що свідчить про постійний процес удосконалення освітньо-навчального процесу відповідно до вимог ринку та діючого законодавства. Обсяг інформації за ОНП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для інформування всіх стейкхолдерів, а також для того, щоб забезпечити можливість обрання індивідуальної траєкторії для здобувачів та обґрунтованого прийняття рішення для абітурієнтів щодо вступу на ОНП 051 “Економіка”.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Основні Положення та Накази КНУТШ повністю відображають прозорість організації освітнього процесу, а процедури та правила, що регулюють внутрішню діяльність факультету з реалізації ОНП за спеціальністю 051 “Економіка”, є доступними і зрозумілими. Економічний факультет має окрему сторінку, на якій розміщена вся необхідна інформація щодо умов вступу до аспірантури, програм вступу, тематики наукових досліджень викладачів. Також на сторінці розміщені ОНП та навчальні плани різних років, робочі програми, описи вибіркового компонента, та інші документи, які необхідні для забезпечення якісного освітньо-наукового процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Деякі Положення розпорошені за сторінками відповідних підрозділів та факультетів, що ускладнює процес пошуку документів для майбутніх та існуючих учасників освітнього процесу. ЕГ пропонує зробити перехресне посилання на основні нормативні акти КНУТШ на сторінках економічного факультету з метою полегшення пошуку необхідної інформації. Відсутній перехід з головного сайту КНУТШ на сайт економічного факультету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Під час спілкування зі здобувачами та науковими керівниками ЕГ було встановлено, що співпраця п'яти кафедр економічного факультету надає можливість обрати аспіранту наукову тематику відповідно до його бажань, попередньої теми наукових досліджень у магістратурі (незалежно від закладу, де він здобув магістерський рівень) чи існуючого досвіду роботи. Унікальністю ОНП за спеціальністю 051 “Економіка” КНУТШ є комплексний набір вибіркового компонента професійного блоку, які на вибір здобувача можуть формувати навички за обраним напрямом: економічна кібернетика, економіка підприємства, міжнародна економіка, економічна статистика. Наведені дисципліни вибіркового компонента загально-університетського блоку забезпечують формування навичок у використанні різноманітних інформаційних технологій та здобуття компетенцій комунікації та соціальної відповідальності. Позитивним досвідом ОНП є підготовка фахівців не тільки для закладів освіти та наукових установ, але і їх працевлаштування у державних органах управління. При спілкуванні у фокус-групі зі здобувачами було виявлено, що деякі з них, які мають досвід роботи, поступили до аспірантури з метою оволодіння сучасними методами проведення наукових досліджень, які їм потрібні в роботі у галузевих Міністерствах та інших державних органах управління. Гарантом ОНП була надана вичерпна інформація відносно можливості формування разових спеціалізованих рад за всіма аспірантами третього та четвертого року навчання.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Аналіз індивідуальних планів аспірантів, результатів досліджень наукових керівників та інших документів доводить, що всі теми аспірантів відповідають науковим напрямам їх наукових керівників. Відповідно до проведених фокус-груп та аналізу складових ОНП ЕГ було встановлено наявність безперервного ланцюгу відповідності до теми та проблематики наукової досліджень керівників, відповідної кафедри та обраних дисциплін, за якими аспіранти проходять академічну (педагогічну) практику: тема здобувача - наукова проблематика керівника - наукова тема кафедри (наявність міжнародного гранту) - дисципліна, що викладається у рамках педагогічної практики. Такий досвід може бути взірцевим для інших ЗВО. Унікальна група забезпечення реалізації ОНП зумовлена формуванням критичної маси наукових фахівців трьох наукових шкіл, які можуть бути задіяні в освітньо-науковому процесі. Ретельне вивчення наукових здобутків керівників та викладачів, які задіяні в реалізації ОНП, показало, що наукові дослідження за однією проблемою здійснюється декількома науковцями. При спілкуванні у фокус-групі із завідувачами кафедр ЕГ було виявлено, що при необхідній зміні наукового керівника наукова тема аспіранта не змінюється, а є можливість призначення іншого наукового керівника з наукової школи за вказаною тематикою, до якої залучений аспірант.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

КНУТШ матеріально забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів шляхом надання безперешкодного та безоплатного доступу до всіх приміщень, матеріальних та інформаційних ресурсів університету, які необхідні для навчальної, викладацької та наукової діяльності. Вільний доступ до наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, факультетської бібліотеки, а також особистих бібліотек наукових керівників дозволяє ознайомитись зі значними масивами інформації за обраною тематикою. Здобувачі виявляють значний інтерес до бібліотечних ресурсів, що підтверджено зустрічами ЕГ як із самими здобувачами, так і з працівниками допоміжних структурних підрозділів. Усі учасники освітнього процесу зазначили про наявність вільного доступу до комп'ютерних класів, інформаційних ресурсів (в тому числі бібліотечних) та мережі Інтернет на всій території університету. Під час проведення досліджень аспіранти ОНП мають можливість використовувати сучасні бази даних, як наукові, так і статистичні та практичні: Scopus, Web of Science, Statista, SAP, Bloomberg. Економічний факультет КНУТШ організовує різноманітні заходи із залученням зарубіжних фахівців з метою апробації результатів наукових досліджень. Унікальний характер має практика проведення вебінарів за темою роботи на останньому році навчання до призначення рецензентів із залученням членів вченої ради факультету та науковців інших спеціальностей (вебінар аспірантки 4 курсу Ю. Ярмоленко (<https://drive.google.com/drive/folders/1MiZMEnJNT6ftsvfKx1-oEJmO4IB2cZz-?usp=sharing>), вебінар аспірантки 4 курсу Т. Борщенко (https://drive.google.com/file/d/17fNiOnTFRXUKf3wXXNLVDUwLR_13iebX/view?usp=sharing)).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Взірцевою практикою є залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. Під час роботи фокус-груп з гарантом, адміністративним персоналом та здобувачами було надано підтвердження, що протягом періоду реалізації ОНП за спеціальністю 051 "Економіка" до роботи було залучено понад 100 міжнародних закладів та фахівців у галузі економіки з Нідерландів, Австрії, Німеччини, Італії, Великобританії, Хорватії, Польщі, Грузії, Сінгапуру, Китаю, тощо. Аспіранти приймали участь в Міжнародному форумі «Економіка. Фінанси. Бізнес. Управління. Глобальні економічні виклики та можливості у цифрову епоху» на який було запрошено науково-педагогічних фахівців з Норвегії, Великобританії, Бельгії, Іспанії, тощо (2019 р.). Здобувачі беруть постійну участь у міжнародних наукових конференціях, відкритих лекціях, круглих столах, координаційних зустрічах, що були організовані на базі економічного факультету КНУТШ. Інноваційним досвідом є запрошення до консультацій аспірантів іноземних науковців. Наприклад, у 2019 році гарантом ОНП та науковими керівниками було організовано наукові консультації аспірантів та співробітництво із наступними закладами: High North Center for Business and Governance Nord University (Нідерланди), Nord University Business School (Нідерланди), Kristianstad University (Швеція), TalTech Law School, Tallinn University of Technology (Естонія), Карагандинський економічний університет (Казахстан), Norwegian Institute of International Affairs (Норвегія), University of Warsaw (Польща) та Jyväskylä University School of Business and Economics (Фінляндія).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Постійна співпраця наукових керівників та викладачів, що задіяні в реалізації ОНП з аспірантами, забезпечує їх участь у міжнародних наукових проєктах та державних науково-дослідних темах, результати яких представляються на міжнародному рівні, що є унікальним для ОНП третього (освітньо-наукового) рівня. Протягом дії ОНП (2016-2019 рр.) представниками кафедр, що залучені до освітнього процесу за спеціальністю 051 "Економіка" було здійснено 13 наукових проєктів за кошти вітчизняних та зарубіжних партнерів. Аналіз звітів про наукову діяльність

показав, що колектив аспірантів та наукових керівників активно приймає участь у розробці держбюджетних тематик, а саме: “Економічна стратегія та політика реалізації європейського вектору розвитку України” (2016-2018 рр., обсяг фінансування 800 тис. грн.); “Механізми фінансування та фіскального стимулювання залучення інвестицій в науку і освіту” (2017-2018 рр., обсяг фінансування 57,95 тис. грн.); “Науково-методичні засади порівняльного аналізу системи кількісних і якісних показників досліджень і розробок (R&D) відповідно до міжнародних та національних стандартів” (2017-2018 рр., обсяг фінансування 57,95 тис. грн.). У впровадженні наукових розробок економічний факультет активно співпрацює з іншими підрозділами КНУТШ над сумісною науковою темою “COSME” (2018-2020 рр., обсяг фінансування 15 тис. грн.). Взірцевою практикою є результати публікації наукових досліджень аспірантів на міжнародному рівні. За результатами спілкування з гарантом, науковими керівниками та здобувачами ЕГ встановила, що на момент проведення процедури акредитації 12 здобувачів мали публікації наукових досліджень на міжнародних форумах та конференціях, що відбувалися в Японії, США, Канаді, ОАЕ, Сінгапурі, Великобританії, Чехії, Греції, Польщі, тощо. ЕГ зазначає високий рівень наукової підготовки аспірантів, що навчаються за ОНП 051 “Економіка”. Здобувачами четвертого року навчання разом з науковими керівниками чи викладачами кафедр опубліковано результати наукових досліджень у наукометричних виданнях Scopus/WoS (Т.Борщенко, Є.Кудрявець, К.Акуленко, Ю.Ярмоленко, Д.Бутило).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад’юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Сутність та принципи академічної доброчесності базуються на Етичному кодексі університетської спільноти, ухваленого на конференції трудового колективу КНУТШ за №2 від 27.12.2017 (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Контроль за процесом академічної доброчесності здобувачів та викладачів здійснюється відповідно до Положення про виявлення та запобігання академічному плагиату у КНУТШ (Наказ ректора за №197 від 10.05.2020) (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf). Робота у фокус-групі з учасниками освітньо-наукового процесу та дослідження внутрішніх та зовнішніх джерел інформації ЕГ показала, що епізодів академічної недоброчесності за ОНП не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Унікальним досвідом ОНП є підготовка фахівців не тільки для закладів освіти та наукових установ, але і їх працевлаштування у державних органах управління. ЕГ зазначає, що досвід у міжнародній співпраці може стати позитивною практикою для інших ЗВО через різноманітну організацію наукових заходів та залучення фахівців з країн Європи та Азії. Постійна співпраця НПП та аспірантів забезпечує високий рівень наукової підготовки: 12 аспірантів за результатами наукових досліджень взяли участь у міжнародних конференціях та форумах, та 5, що навчаються на останньому курсі навчання, з них мають публікації у наукометричних виданнях Scopus чи WoS. Унікальний характер має практика проведення вебінарів за темою роботи на останньому році навчання до призначення рецензентів із залученням членів вченої ради факультету та науковців інших спеціальностей. Економічний факультет сформував, в межах ОНП, критичну масу науковців, що забезпечують процес навчання здобувачів та має унікальну можливість створення разових рад за різними напрямками досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 10 ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП має взірцевий характер за критерієм 10. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

За результатами опрацювання наданих документів та проведених зустрічей експертна група констатує, що КНУТШ, економічний факультет та ОНП демонструють прагнення до постійного самовдосконалення за всіма аспектами проведення освітньої діяльності. Наявна потужна згуртована команда фахівців (як викладачів, так і співробітників), які сприяють розвитку ЗВО та ОНП. Здобувачі та випускники висловлюють повну задоволеність організацією навчання, викладання та наданими можливостями для наукової діяльності, в тому числі матеріально-технічними ресурсами, навчально-методичним забезпеченням, наповненням бібліотек та вільним доступом до всіх необхідних ресурсів, а також рівнем організаційної, консультаційної та соціальної підтримки. На економічному факультеті швидкими темпами набувають розвитку елементи коворкінгу: на поверхах створюються хаби, де здобувачі мають змогу працювати над груповими проектами, спілкуватися з науковцями інших кафедр, підрозділів, приймати участь у бізнес-іграх зі стейкхолдерами. Роботодавці засвідчують про своє бажання співпрацювати з економічним факультетом, в тому числі у контексті надання рекомендацій для подальшого вдосконалення ОНП. За всіма ознаками можна констатувати, що ОНП "Економіка" має взірцевий характер і може слугувати прикладом для аналогічних програм третього (освітньо-наукового) рівня.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	A

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Таблиця 3.pdf	z5ax5tMMcBV5wF4oMqFmZOOqKvZW2I9TjKIrpfpRmPk=
Додаток	Візити зарубіжних вчених_2016-19 Візити зарубіжних вчених.pdf	4AUpaZFGoeHoiPMuJSS7R2XlrxknBNJpSqPyoUYKn8M=
Додаток	Таблиця 2. Публікації МНБД_PhD_051.pdf	UZc1zhd9OB3ObwQe3XBYMSsO4kxbfAsclSpHGjccF8s=

Додаток	<i>Таблиця 1. Публікації _групи забезпечення ОНП 051.pdf</i>	1qF1rMpgLbhob6Xd6it3NmJomV4lJXajciCa+xHna/ c=
Додаток	<i>Опитування PhD_липень_051.pdf</i>	NLcbOB79poDdcGa1FCiW7+8cLkokxix+a4bsxaXoE Hc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Загірняк Денис Михайлович

Члени експертної групи

Легеза Дарья Георгіївна

Вронська Софія Олексіївна